

ת"פ 29652/09/22 - מדינת ישראל נגד עו"ד אייל לביא ב"כ

בית משפט השלום באילת

ת"פ 29652-09-22 מדינת ישראל נ' רובין
תיק חיצוני: 319048/2021

בפני	כבוד השופט שי ברגר
מבקשת	מדינת ישראל
נגד	
משיב	עו"ד אייל לביא ב"כ הנאשמת

החלטה

1. החלטה זו דנה בבקשה לפסילת מותב בהתאם לסעיף 77א לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984 (להלן: **חוק בתי המשפט**).
2. ביום 10.9.23 התקיים דיון שנקבע לטיעונים לעונש, ובפתחו בית המשפט הודיע לצדדים כי לאחרונה עבר להתגורר בבית שבבעלותו של ב"כ הנאשמת, אם כי הבית מושכר באמצעות גורם ניטראלי (צד ג') ואין קשר עסקי או כספי בין בית המשפט לבין ב"כ הנאשם.
3. בתחילה במעמד הדיון הודיע המאשימה כי יכול ותתקיים מניעה והעניין יתברר בפיקוד וכן הוסיפה שעל מנת שלא לפגוע בזכויות הנאשם ניתן להמשיך בטיעונים לעונש, בהמשך לאור הערת בית המשפט לפיה המאשימה הציגה עמדה שונה בתיקים אחרים, ביקשה המאשימה הפסקה על מנת להתייעץ עם גורמי הפיקוד ואז ביקשה המאשימה כי אפסול את עצמי מלדון בתיק. משכך, מצאתי לשמוע תחילה את עמדת המבקשת והמשיב ונימוקיהם, ולאחר מכן הורתי על דחיית דיון הטיעונים לעונש עד לאחר מתן ההחלטה בטענת הפסלות.
4. לטענת המבקשת, לאור הקשר שהעלה מהודעת בית המשפט אל מול ב"כ הנאשמת, ולמרות שמדובר בקשר דרך צד ג', יש לפסול מותב זה ולהעביר את התיק למותב מקביל. **מעבר לכך**, לא נימקה המבקשת את בקשתה.
5. במסגרת תגובתו, ביקש המשיב לדחות את טענת הפסלות כנגד מותב זה. לטענתו, בנסיבות העניין, כפי שבית המשפט היטיב לתאר, לא רק שלא נוצר בינו לבין מותב זה קשר ישיר או עקיף, אלא ההפך הוא הנכון. עובר לפגרה המשיב התגורר בסמוך למותב זה ולא עלתה שום טענה ביחס לכך, והיום, הוא לא מתגורר אפילו

בסמיכות למותב זה. עוד הוסיף המשיב, כי אינו מכיר נימוק לפסילת מותב בשל המתואר בטענת הפסלות כפי שהעלתה המבקשת במקרה זה, ואין בין בית המשפט לב"כ הנאשמת קרבה, בוודאי לא קרבה ממשית.

6. למחרת היום, ביום 11.9.23, הגישה המבקשת הודעת הבהרה, בה ציינה כי טענתה לעניין מניעתי לדון בהליך אינה כמשמעותה לפסלות מותב, וזאת על אף הדברים הברורים ולאחר התייעצות, אלא שכוונתה לבקש לעביר את הדין בהליך זה למותב מקביל. עוד צוין, כי **המאשימה שוקלת את צעדיה ושאלת הפסלות מונחת על שולחנו של הגורם הרלוונטי בחטיבת התביעות.**

7. זאת ועוד, המאשימה הגישה בקשות נוספות בתיקים אחרים שבהם מופיע המשיב לפני, במסגרתם חזרה על הבקשה לשינוי מותב, וזאת מבלי שטענה טענת פסלות (ראו לדוגמה ת"פ 15930-09-23, ת"פ 57870-08-23 ות"פ 31116-06-23).

8. זה המקום להזכיר, כי לא קיימת בדין בקשה לשינוי מותב שאין בבסיסה טענת פסלות, כך שלמעשה מדובר בבקשות זהות ואין ממש בהודעת ההבהרה של המאשימה מיום 11.9.23. נקודת המוצא היא כי ניהול משפט על ידי מי שהוסמך לכך אינו רק זכות אלא גם חובה מכוח המינוי לשיפוט: "**הסמכות לדון היא גם החובה לדון**", ומשכך בקשה לשינוי המותב היא אינה דבר של מה בכך ויש לנקוט בה בזהירות ראויה (רע"א 5539/15 לנדה נ' ורקסטל (19.11.2015)).

9. **לאור האמור לעיל, מצאתי לדון בבקשת המאשימה בהתאם לדין ולפסיקה העוסקים בבקשה לפסילת מותב, ולאחר שבחנתי את טענות הצדדים על רקע הדין והפסיקה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות מהנימוקים שיפורטו להלן.**

10. סעיף 77א לחוק בתי המשפט, שאותו יש לפרש לאורה של החובה לשבת בדין, קובע מתי על שופט להימנע מלדון חרף האמור. הסעיף עומד על קיומה של עילת פסלות כללית, ולפיה "**שופט לא ישב בדין אם מצא, מיזמתו או לבקשת בעל דין, כי קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט**". המשכו של סעיף 77א לחוק קובע מקרים של חובת פסלות קונקרטיית. המאשימה למעשה לא הצביעה במפורש על מי מעילות הפסלות, אך ניתן להניח כי כוונתה לסעיף 77א(1)(2) לחוק, הקובע כי שופט לא ישב בדין מקום שבו: "**יש לשופט ענין כספי ממשי או ענין אישי ממשי בהליך או בתוצאותיו, בצד להליך, בבא כוחו או בעד מרכזי, או שלבן משפחה מדרגה ראשונה של השופט יש ענין כספי ממשי או ענין אישי ממשי בהליך או בתוצאותיו, בצד להליך או בבא כוחו**".

11. ביחס לפרשנות הוראת סעיף 77א(1)(2) צוין בפסק דינו של בית המשפט העליון הנכבד (כב' הנשיאה א' חיות):

"סעיף זה מקים חזקה חלוטה לפיה כאשר לשופט יש אינטרס כספי בהליך, נוצר פגם באובייקטיביות השיפוטית. יש לראות אינטרס כספי בהקשר זה בכל אופן או רווח של כסף או שווה כסף בעקבות ההליך (יגאל מרזל דיני פסלות שופט 203 (2006)), אך נדרש כי העניין הכספי בהליך או בתוצאותיו יהיה ממשי. נפסק כי פרשנות הביטוי "עניין כספי ממשי" תיעשה על פי מבחן החשש הממשי למשוא פנים, וכי לא כל נגיעה כספית או חפצית של שופט צריכה להוביל לפסילתו המידית בהתעלם משיעורה ומהאפשרות כי תוביל ליצירתו של משוא פנים"

12. בהקשר לכך, יובהר כי לא מדובר על אינטרס ערטילאי. האינטרס להיות בעל עוצמה ממשית ולצד זאת קרוב ומידי. אפילו כאשר לשופט אינטרס בעל משמעות ניכרת אך השפעתו של ההליך שולית או בלתי מוגדרת אין הצדקה לפסילה. כאשר עולה טענה לקיומו של אינטרס כספי ממשי, יש לבחון את ודאותו של האינטרס, מיידיותו, ערכו והיותו אינטרס ישיר או עקיף של השופט. כן יש לבחון אם יש יסוד מספיק להניח כי האינטרס יושפע באופן ממשי מתוצאת המשפט (יגאל מרזל "דיני פסלות שופט" 209,215 (2006))

13. בענייננו, ראשית, מצאתי להבהיר באופן חד משמעי, כי לא התקיים ולא מתקיים שום קשר ישיר ביני לבין המשיב, לא כלכלי ולא אחר, מלבד הופעותיו בפני באולם בית המשפט, ומוכן כי לא מתקיים בינינו עניין כלשהו, כספי או עסקי, הקשור בהליך המשפטי ו/או כל קשר שהוא.

14. עוד יובהר, כי בטרם השכרת הבית, פנה המותב לכלל הגורמים הנדרשים בהנהלת בתי המשפט לצורך קבלת אישור מתאים, עוד יובהר כי התנהל משא ומתן מול הקיבוץ בלבד, ורק לאחר שהמשיב פינה את הבית והבית עבר לחזקת הקיבוץ, נחתם החוזה בין המותב לקיבוץ. לציין כי המותב לא ראה או נכנס או ביקר בביתו של המשיב בשום שלב טרם חתימת החוזה.

15. נוסף על כך, המבקשת לא הוכיחה קיומו של אינטרס כספי, לא כל שכן אינטרס כספי וודאי ומידי בעל עצמה ממשית הקשור בהליך או בתוצאותיו, ועל כן, אין כל יסוד סביר להניח כי קיים במקרה זה אינטרס כאמור שיש בו כדי ליצור חשש ממשי ממשוא פנים.

16. לעניין זה אף אפנה לדברי ב"כ המאשימה מיום 12.9.23 במסגרת ת"פ 57870-08-23:

"בשים לב להודעת בית המשפט, מבלי להטיל חלילה דופי בבית המשפט ובמותב נכבד זה, אנו נבקש להעביר את המותב בשים לב להערת בית המשפט, זאת מבלי לטעון לפסלות מותבנכבד זה, שכן איננו סבורים שקיים חשש ממשי למשוא פנים. מותב נכבד זה הוא מותב מקצועי ומנוסה והוגן, זאת לדעת המאשימה. המאשימה מכוונת בבקשתה למראית פני הצדק ובעניין זה המאשימה תטען שלא קיים חשש ממשי למשוא פנים."

17. כאמור, טענותיה של המבקשת הועלו בפני מותב זה בתיק זה ובתיקים נוספים על רקע העובדה שהמותב עבר להתגורר בבית שבבעלותו של המשיב, ועל רקע זו בלבד, וזאת אף שהבית מושכר באמצעות גורם ניטרלי ואין

קשר עסקי או כספי בין בית המשפט לבין המשיב, או כל קשר אחר. המבקשת לא פירטה ולא הסבירה מדוע היא סבורה כי עובדה זו מקימה לגישה עילה לשינוי המותב בהתאם לדין, ולמעשה, אף לא העמידה בפני בית המשפט כל בסיס למי מעילות הפסלות הקבועות בחוק.

סוף דבר

18. אשר על כן, בשים לב למכלול הנימוקים, דין הבקשה להידחות.

ניתנה היום, כ"ח אלול תשפ"ג, 14 ספטמבר 2023, בהעדר הצדדים.